

DANICA.

Katolišk cerkven list.

N. 11.

V četrtek 11. sūca 1852.

Tečaj R.

Katoliška cerkev.

(Sonet.)

Glej čuda, — tam krog skale starosive
Se vekodavna lipa vkorenjuje,
V dvanajst se krepkih deblav razcepuje,
In debela v veje, perca nebrojive.

In izpod skale kapljice hladive
Potoček se srebrni prolivuje,
Ki v soncu naj žarečjem ne vsahnjuje,
Ki je vodice čiste, vedno žive.

Podoba ta prečudna — cerkev naša,
Iz „Kristusa“ dvanajst se jih izhaja
Učiteljev, se vernih broj naraša;

Na terdno skalo — vero se naslanja,
Iz nje ljubezen zviru, nas napaja,
In teče v vsih nezgodah brez nehanja.

Lovro Toman.

V dan sv. Cirila in sv. Metoda, slovenskih apostelnov.

(Konec.)

Ne moremo se pa zderžati, častite brave o-
pomniti, de velik del naroda, kteriga sta ta sveta
moža perdobila za pravo cerkev, je zdaj od nje
odtergan, in ravno uni, ki se hvalijo s „Cirilico“
in svetim pismam, ki sta ga poslovenila, so odpo-
vedali pokorsino svetimu Očetu v Rimu, kterimu
sta njih apostelna tako sinovsko pokorna bila.

„Ako pogledamo na zemljevid Evrope — (piše
Blahovest 1850), ne moremo zgrešiti, de skorej
veči obseljena polovica tega dela sveta je obsaje-
na z narodi slovanskiga kolena. Ni pa treba pra-
viti, de narodi slavski so vinograd, kteriga sta
Ciril in Metod obdelala Gospodu. Ali Bogu bodi
milo! de ta vinograd je razdvojila, še več, raz-
trojila, razčvetertila spaka, napuh in hudo-
bija človeška: bratje, ki so bili z eno in ravno
tisto vero, z ravno tistim kerstam perpeljani k
enimu in ravno tistimu Gospodu v edinost ravn-
no tiste vere, so se sperli zoper brate: zmed 80
milijonov Slovencev jih je ostalo le manjšina v per-
votni edinosti; drugi, odtergani od središa svete
Cerkve, kteriga je postavil Kristus, so zašli v za-
derge, nastavljen na izhodu od Focia, na zahodu
pa po nemških reformatorjih (prenareduhih). In
tako se je zgodilo, de se naše dni spoznava 55
milijonov Slovencev k izhodni, odločeni (greški ali
staroverski) cerkvi; 23 milijonov jih je stanovitnih
v edinosti sedeža sv. Petra; okoli 2 miliona jih je

protestantov, in nekoliko pod 1 milijonam se jih je
razgubilo med nasledniki muhametanstva.“

Kdor to vidi in premisli, lahko sprevidi, kako
potrebna je molitev za naše razločene brate, de bi
se vernili v naročje matere Cerkve, ktero so vero-
lomno zapustili; de je tedaj poslednji čas, bratov-
sino ss. Cirila in Metoda, ktero so Nj. milost la-
vantinski škof v svoji obilni skerbi za duš zvelič-
anje v življenje spravili, po vsim Slovenskim in
se delj razširiti.

Daljšim narodom se smilijo v krivoverstvo pah-
njeni slovenski bratje, ker vidijo njih silno število,
in spet na drugi strani lahkoto, s ktero bi zopet
stopili v sveto Cerkev, ktero so nezvesti zapustili;
Sloven — Slovenec bi pa merzel toliko število zmo-
tenih bratov gledal? Kje bi imel srece? Kje bra-
tovsko, kje kersansko ljubezin?

Kolikor ljubeznjivo, toliko persereno vabi uni
francoz v bukvicah že omenjenih v Danici: „Union
de prières“ *), k molitvi za spreobrnjenje slo-
venskih krivovercov, ker pravi precej v čelu bu-
kvic: Moli se za spreobrnjenje Angle-
skiga, vsak dan vidimo zveličavni sad, ki
ga pernašajo te molitve; zakaj bi ne do-
segli ravno tistiga nasledka, ako bi mo-
lili in prosili za sprobernenje Rusie in
za zatrenje razkolništva (schisme) pri vsih
slavskih ljudstvih? Koliko upanje bi ne
prirastlo za Cerkev, v Evropi, v Azii, na
celim svetu, ako bi bile Rusia in Anglia
katoliški? —

In čudno zarès je, de ravno ta čas, ko se je
na Slovenskim misel za društvo ss. Cirila in Me-
toda jela utrinjati, se je imenovani glas deleč od
Slovenskiga po nekim tujcu v ravno ta namen za-
slišal. Tudi on svetuje molitev, svete maše,
obhajila, devetdnevne molitve, rožen-
kranc, pokorila in vsakere dobre dela, in pa
vse to pod obrambo ss. Cirila in Metoda **). J.

Moč klasičkiga slovstva v vedo in besedo novših časov.

(Konec.)

Bodi pa končna cena te soštevne, ktera že je,
pravi Góm, toliko je gotovo, de naj „kersanski

*) Pour la conversion de la Russie et l'extinction du schisme
chez les peuples Slaves. Bruxelles. 1851.

**) Il faut prier; il faut offrir à cette intention des messes,
des communions, des neuvaines, des chapelets, des pe-
nitences, toutes sortes des bones oeuvres et de prières...
tous ces moyens... nous voudrions voir placée sous l'in-
vocation de S. Cyrille et de S. Méthode, apôtres des Sla-
ves. Str. 12. 13.

kraljestvo“ ni ne enkrat imena kaciga svetnika izreklo, naj zverstniši izdelke svoje umetne glave zaznamnjati, izdelke svojiga umetniga duha, ki ga je od Boga in v Božjo čast prejelo; de se ni enkrat k Bogu ozerlo, svoje ladie pod obrambo Najvišjemu zročiti, de bi svoje mornarje s tolaživnimi in blaživnimi mislimi navdajalo, kateri so v sredi oceana, deleč od domačije, silnim nevarnostim izverženi!

Te sanjarije z neversko besedo so preplule skorej vse vede in učenosti, in ni redko, de se celo med verne nauke mešajo, in svetost kersanstva s temi nespametnimi kvantami oskrunijo. Pisavec Bemo papežu samimu Leonu X. na jezik poklada, de je po sklepih neumerljivih bogov v papeža zvoljen: se deorum immortalum decretis factum esse pontificem. Na drugim kraji imenuje Prečisto Devico, lorentansko boginjo, deam Lauretana: izobčenje, prepoved vode in ognja, interdictionem aque et ignis. Njemu in njegovim enakovcam ni bila ne ena beseda latinska, ako se v Ciceronu ni našla.

Ravno tako ima mnogo učilskih in sploh za mladost od enako mislečih, zlasti protestanskih mož, spisanih bukev polno, ne le neverskih zrekov sploh, temuč tudi celo taci, ki so kersanstvu kar naravnost nasproti, ter sovražni njegovim podstavnim resnicam. In taki zreki so v latinskih in greških vajnih bukvah kar v posameznih stavkih tje verženi in tako postavljeni, de zamorejo učencam, zlasti ker se mitologije še niso učili, naravnost škodljivi biti in jim resnico kersanskih naukov bloditi, ako jim učeniki posebej ne zaterdijo, de to ali to je po malikovavsko in ne po kersansko rečeno. Spodtlikljivo je p. kersanskemu mladenču brati in učiti se, de „sovražnike ljubiti je neusmiljenost,“ „de se dajo bogovi in ljudje z darovi podkupiti.“ „Dodelite, bogovi, srečo perjatlu.“ „Bogovi skerbé za ljudi.“ „Ljudje časté bogove.“ „Molite k usmiljenim bogovam.“ „Častite usmiljene bogove.“ „Sovražim malopridniga človeka.“ „Bogovi ljudem posiljajo čudesa.“ „Spodobi (le samo spodobi?) se slehernimu človeku, božanstvo častiti;“ itd. itd. Kaj je kersanskemu mladenču o taci malikovavskih zblodah misliti, ktere so tolikanj goljufjivši, ker sredi lepih in spodbudnih družih nauk in resnic slepilo in videz resnice oblečejo? Ako se pa tudi kterikrat opomni, de to ni kersansko, de le neverniki so tako mislili in učili, je vendar pri vsi previdnosti grintovi sad taci neverskih laži in zmót in zlasti pogostiga branja enacih del: oslavljenje kersanskiga okusa, zgubljenje veselja do razodete resnice, pesanje vere in velikrat verna v nemarnost (indifferentizem), kateri je pri tako imenovanih zobrazenih dandanašnjih časov ognjena uima, ujedajoč červ, nakazin in predkazin časne in večne nesreče. Človek toliko učen in prebrisan, pa si s tacimi zmešnjavami tako um zblede in srce tolikanj oslepi, de komaj kterikrat pomisli, kaj bo z njim v nezmerni večnosti!

Rečeno je, de se z branjem neverskih zblód kersanski okus skazi. To se vidi posebno tudi iz peresa nekterih pisavcov, kateri, ako se jim naključí, kej v kersanstvo tikajočiga pisati, pišejo tako dremotno in otožno, de vsaki lahko razvidi, de jim ne izhaja iz srca. Ako se zaleté pa v malikovavsko bogočastje, jim pero tako medeno teče, kakor de bi bila gola resnica, kar pišejo. Čudno je, de ima laž in goljufija toliko moč, in človeka tako hitro spelje, in preslepi! Ali nismo brali že

celo v Slovenskim perkazkov, v kterih je viditi, kakor de bi se pisavcu po nekdašnjim malikovavstvu zdéhalo, in kakor de bi míloval mališke štore, ki so se mogli darilnikom Edinorojeniga Očetoviga ogniti? In če se ozremo na krivoverstvo, vidimo, de Husa, Žižka in druge krivoverce marsikteri katoliški slovanski pisavci z nekako vgodnostjo pod peruti vzamejo, (češ, so bili domorodci; ker so znali božati, de bi si prijatelov svoje zmote pridobili); in ravno tisti pa nasprot protestanske laži zoper kakiga verniga cesarja, kralja ali papeža, akoravno je Cerkev poslednje za svetnike razglasila, terdijo in razširjajo! Veliko, nar več take napake izhaja iz okusa po posvetnih spisih in bukvah, ki na brezbožnost težé, prevernjeniga in skaženiga, ker so take reči v kvar kersanstva v duši človeka prevago zvojskovale, mu um otemnile in srce v neoberzdane strasti zapletle.

Ako ima človek biti terdin v veri in stanovitin v čednim in poštenim obnašanju, ako ima svojo poskušnjo srečno dostati, in si v kratkim vojskovanju večni véneec perdobiti; morajo nauki, ktere v mladosti vživa, iz kersanske podstave, iz verniga načelstva izhajati; se njegovi starši, redniki in učeniki ne smejo sramovati Boga moliti; se ne smejo bati, pred visokimi in nizkimi njegovimu Imenu pričevanja dajati, se morajo prave kristjane kazati.

J.

Kaj misli Abraham a st. Klara o Jezuitih?

Akoravno so katoliški pisavci vse hudovoljne laži že davno odgernili in zavernili, s kterimi so protestanti obsipali jezuite, ta Red, ki ima toliko zasluženja v veri, vedi in mladinski reji; vender ne bo odveč, razglasiti razsodek, kteriga je bil slovesni in glasovitni mož Abraham a st. Klara nad njimi izrekel, ker protestanti sami spoznajo, de ta mož je bil z dušnimi darmi in z nenavadnim bistroumam nad vse svoje verstnike zvišan. V enim svojih spisov *) on govori tako:

Društvo Jezusovo je vse hvale na celim svetu vredno. Ognjen steber je peljal Izraelce v nočnim času iz Egipta. Taki ognjen steber je bil Ignaci, kakor že njegovo ime naznanuje; (ime Ignaci namreč izhaja iz latinske besede „ignis,“ ki poméni „oginj“). Koliko tisoč tisočev so jih izpeljali Ignaci in Ignacianci iz egiptovske zmotnjave! Kdo ne vé blage delavnosti Franciška Ksaverjana? Od sv. Janeza kerstnika pravi sv. evangeli, de je bil predhódnik našiga Gospoda Jezusa Kristusa. Ó svetim Francišku pa ne vem, če je bil predhódnik ali sohódnik Gospodov? Hódnik je bil po vsaki ceni, ker v 10 letih je nad 120 tavžent milj prehodil, in pa péš in bós, in pa le samo zato, de bi Kristusu duš pridobil. Ksaverjan je tedaj toliko preobhodil, ako bi se njegova pot z motozam zmerila, bi se zamogla z njim cela krogla zemlje obseči. Ksaverjan je obhodil s palico v roki na apostolskim popotovanju v Japanii 66 kraljestev in 500 měst, in tretji del zemlje v Indii, zgolj iz tega namena, de bi duš pridobil. Ksaverjan je poderl sam nad 4000 malikov in malikovavskih hramov, in je nad 1,100.000 zgubljenih ovčie iztergal peklenskimu volku iz žrela. Razun Ksaverja kdo ne pozna Barseja, Amejda, Mastrila, Kamerta in družih apostolskih mož iz Jezusoviga tovarštva? Pred 100 leti so jezuiti ob-

*) Judež celi slepár 1. del str. 158. Norimb. izd.

hajali stoletni spomin svojiga bitja, in o ti priloznosti so rimskemu papezu Urbanu VIII. pisano skazali, de so v preméru vsako leto 30.000, tedaj v 100 letih 3.000.000 duš pridobili ter od malikovavstva k spoznanju praviga Boga pripeljali. Kako de je Ignaci s svojimi v Evropi delal, je že tako vsakimu znano. Za velik čudež to zpoznam, de je sv. Peter hromimu uboščiku na noge pomagal; ali ne manjši čudo je tudi to, de je sv. Ignaci s svojim tovarštvom pomagal vednostim na noge in pregnal nevednost. Ne da se tajiti, de pred 100 leti je vsaki butec razumel latinsko „Nihil“ (nič), in de je tačas obilniši cvetlo sedmero naglavnih grehov, kot sedmero svobodnih umetnost; tačas se je malo silogismov kovalo, le samo po barbaru in enacih podobah; tačas je bila veda neobojiga spola, in nevednost obojiga spola. Naše dni pa so možje po vsih straneh obdelani in učeni, kterih nar veči del bi imel jezuitam Deo gratias (hvala Bogu) reči. Večina njih mora spoznati, de bi se v njih nikdar ne bilo toliko umstvo zbistrilo in zbrusilo, ako bi ne bili v jezuiških šolah na brusijoči klopi posédali. Molčim o družih delih, s kterimi so prosluli jezuiti, de ne bi kje koga začel nos serbeti. — In vender mnogi na nje bruhajo, in jih z nar hujšim zasramovanjem obsipujejo. Meni se Jezusovo društvo zdi, kakor orehovo drevo. Kolikor več to drevo sadu obrodi, toliko hujši ga samopašni dečaki s krepelmi natépaajo. Kolikor več tovarštvo Jezusovo svetu koristi, toliko hujši se svet nad njim raztogotuje. Narbolj pa se serdijo zoper njega mnogi krivoverci s peresam v strupu namočenim, ki cele bukve zoper jezuite spisujejo, nasledovajoči pri tem zeleniga skokana (zelena rega ali véga), ki ob nočnim času do merzenja kvaka, berž pa umolkne, ko mu zor posvétí. Po enakim so ne kar enkrat jezuiti lisicjim krivovercam usta zatísnilí. — — Dopustimo pa, de se sem ter tje zmoten jezuit dóbí, čímu pa potlej v celi red zobé zasajaš? — De je temu tako, de se za zmote posameznih celi red obsojuje v protestanskih spisih, je lahko razznati. Zamoremo pa dokazati, de zlasti posamezni protestanski učeniki so zmotljivi nauk o samomoru terdili. Ni li bil Luter sam, ki je vladajočim gospodovavcam naj sramotljíviš primke vtiskal, punt zoper nje podžigal, in jih umoriti ljudstvo podpihoval, zato, ker se od cerkvene glave, od papeža niso hotli odtergati? Ni li bil s svojo mirljivostjo razklicani Melanhton, ki je nad sovražnikam dopernešeni umor za bogoljubin dar razglasoval? Ali, ni li bil berlinski profesor de Wette, ki je hudodelstvo Sandov (uboj Kotzebue-a) poterdil in ga dobro znamenje svoje dobe imenoval? Tako so protestanti sami predočitovali zmoteni nauk, de se z namenam tudi neblagi pomoček posvečuje. To učenje je cerkev ko zmoteno in brezbožno zaverгла. Zavergli so ga tudi vikši jezuiškiga reda, in vender ga protestanski pisavci le jezuitam v usta vtikajo, in se pehajo, de bi bili le-ti ko nevarni učeniki iz ljudske družbe izobčeni. — Tako je sodil slovesni O. Abraham a st. Klara o jezuitih.

S takim orožjem, kakor nekda, se vojskujejo še vselej sovražniki vere zoper ude Jezusove družbe in zoper tovarštvo narsvetejšiga Zveličarja, de se spolnujejo Jezusove besede: „Učenje ni nad svojiga učenika, ne služabnik nad svojiga gospoda. — Ako gospodarja belecubaba imenujejo, koliko več njegove domačine? Ako so meni nasprotvali, tudi vam bodo nasprotovali. Iz šol bodo vas pahali; in

iz mesta do mesta preganjali. In vse to bodo vam delali zovoljo mojiga imena.“ (Hlas j. kat.)

Dobro dete.

Nekaj za post.

V imenitnim Francoskim mestu se je perpravljalo neko dete k pervimu sv. Obhajilu. K nesreči je pa imelo starše, kterim ni bilo, mar za dolžnosti, ktere sv. vera svojim otrokam zapoveduje. Imeli so v navadi, skoz celo leto dan na dan brez razločka meso jesti. Neki petek so bile, kakor po navadi, mesene jedi na mizo nošene. Otroku ponujajo, de naj jé, otrok pa se spodobno odpové. Prašajo ga, zakaj se jedi brani, in dete jih opomni na cerkveno zapoved ter prosi, de naj mu perpusté le samo s koscam kruha za ljubo imeti. Njegov oče se nad tem razserdi, in zapové otroku do družiga dne ne iz hiše se ganiti, in še tistiga kosca kruha mu ne perpusti, ki ga je nedolžni otročiček prosil. Otrok naravnost uboga, ne godernjá in ne kaže nobeniga znamuja svojoglavnosti. Mati, desiravno v ti reči ni bila boljši od očeta, vender otroku skrivaj nekaj jesti ponudi, in mu ob enim očeta, zakaj de očetovi in materni volji nasprot dela. Kako močno je pa ostermela, ko ji otrok modri odgovor da: „Ako bi mi bili moj ata kej ukazali, kar smém storiti, bi bil berž storil; sej se nisim iz svojoglavnosti branil storiti, kar so rekli. Ukazali so mi tu sim iti in do jutri tukaj ostati, de ne smem nič jesti; v tém jim smém pokorin biti z dobro vestjo. Za to nikar ne bodite hudi, de ne vzamem jedi, ktero mi hočete pernesti.“ Ta modri in serčni odgovor je materi oči odperl. Osrमतena in vsa zvun sebe vun gre, se prejokat, naznani možu, kaj se je zgodilo. Oče ginjen in začuden spozná, de je njegov otrok boljši od njega. Gre k dobrimu otročiču, ga objame, studi svojo neusmiljenost, in praša, kdo mu je tako moder svet dal. Ko zvé, de ima otrok podučenje od svojiga spovednika, gre sam k njemu, se mu zahvali za skerbljivost, ki jo njegovimu sinu skazuje, ga prosi, de naj ga med svoje spovedence sprejme in se z ženo vred spreoberne. Blagor otroku, ki s svojo stanovitnostjo tiste spreoberne, kteri so sami dolžni njemu zgled čednosti dajati! (Debussí.)

Pismo gospod misjonarja Jerneja Možgana.

(Konec.)

Egiptovsko in Nubiensko bi bilo lahko bogato; ali pod turško gosposko se le nevednost, revšina in nadloga vidi. Z ne preveliko umetnostjo in z majhnim trudam bi se lahko toliko lepih krajev, ki so do Asuanskiga le nekoliko višji od Nila, pod vodo djalo in obdelovalo, kakor na spodnjim Egiptovskim delajo. Škoda je, de je v teh krajih dež skorej celo neznana prikazin, ker oblake, če se prikažejo, vetrovi v znotranje Afriko proti ravnomeru podé, kjer se nad griči spraznijo. Le v Kairu sim vidil iz oblaka, ki se je od večera vlekel, nekoliko debelih kapelj pasti, ki so pa v globokim prahu popolnoma zginili. Zato so egiptovske mesta razun Aleksandrie zlo prašno in umazane. Tudi Asjut, staro mesto zgornjiga Egipta, se mi je še nar bolj unimu podobno zdelo. Tukaj sim lepo polje vidil in v neki daljavi hribčike, v kterih je veliko lepih grobov; 18

pobeljenih turnov gleda po črnkastih ilnatih hišah; le ranjega Ibrahima Pašeta poslopje in nekatere zdaj zapuščene fabrike so visoke, in mnogo drobnih lepih datelnovih palm, smokv, mimoz in družih dreves daje mestu posebni po takim nasprotju spreminljivi pogled. Ozke mestine ulice se vsaki dan iz mehov z nilsko vodo poškrope in tako osnažijo. Nilska voda, edina na Egiptovskim, se za pitje v velike perstene verče vljuje, kjer se kapama pretaka, očisti, in potem popije. Na ladii imamo ravno tako pripravo; v šotorju jo pa brez nje pijemo. Brodniki leže tukaj v prahu; jest se pa na slamnico vlečem, ki je na dveh skrinjah, se s plahto hladne, škodljive ponočne sapa varujem, in zdaj dobro spim, ko so me popred bedra hudo bolele. Po dnevu smo si pod slabo senco palmovih dreves šotor napravili in se perpravljamo skoz veliko pušavo na veljbljudih popotvati. Veselilo me je, da sim per ti priliki dobro serce Nubiencov spoznal. Ko so ti vidili, da sim kruha na stran položil, povžit ga po odloženju naše robe, so mi nekoliko datelnov pernesli, niso pa hotli denara vzeti, ki sim jim ga bil ponudil. Vse drugači je bilo na Egiptovskim, kjer se mora vse drago kupiti. Tudi so otroci, čeravno črnkasti, ali skorej že prav črni, veliko bolj prijetniga obraza, kakor v spodnjim Egiptu, kjer sim zares grozne podobe zagledal, kar večidel lenoba stori, ker so tako leni, da se muh ne spodé, ko bi jih tudi več rojev na njih bilo. Posebni značaj zgornjiga Egipta in tukajšne okrajne so voda, pesk in palme. Rumeno-rudeča sta Nilova bregova skoz in skoz; le sem ter tje se po noči per mesčini luči nekatere palme in skalovje v velikim Nilu zagledajo. Prav zavzel sim se nad lepim večerom, ko je voljna sapa pihljala in palme lah-kama majala in je za njimi nebo zarudelo. Na Nilovih bregovih smo vidili velike čede ovac in koz posebniga plemena, majhnih, ki imajo široke viseče ušesa. Bivolji, kateri se pogostoma v Nilu kopljejo, imajo nazaj zakrivljene roge, podolgast gobec in moleče kosti in niso ravno lepi; hvalijo pa mastno mleko njih krav. Veliko bi bilo še povedati od celih trum povodnih tičev, pelikanov, žerjavov, rac, gosí, čapelj i. t. d., ki prav za prav zrak otemne, kadar kviško sferče. Na krokodile, ki so se na Nilovim bregu gredli, smo večkrat ustrelili in vidili, kako naglo so se te požrešne zveri v Nil spravile. Edino, kar me je na ladii z žalostjo napolnilo, so bile ladije, ki so nas srečale in so bile z vjetimi deklicami napolnjene; njih lasje so bili v sto kit spleteni, vrat in roke s svetlo belimi krokodilovimi zobmi okiňčane. Starejši so se mogle svoje osode bati, mlajši so pa vesele s kamni turšico mlele. Naša vožnja pa ni bila brez truda in nevarnosti, tudi tedaj ne, ko smo pogoden veter imeli; dostikrat smo mogli z drogmi ladijo odplaviti; enkrat nas je piš na nasprotni breg zagnal in z vodjem in kermirjem vred ločil od brodnikov, ki so ladijo vlekli, in le po strašnim trudu smo zamogli ladijo od brega spraviti in verv doseči, ki so jo brodniki proti nam vergli, ker si niso upali čez široko in derečo reko plavati. Od Kam el Kebir-a, kjer se nam je to pergodilo, sim vidil hiše iz opek in sezganih loncov sozidane, v podobi tompastih pil, podobne pečem po Slovenskim. V zgornjim delu so golobi, ki jih pa ne jedo. Ko bi v teh krajih deževalo, bi bile njih stanovanja kmalo poderte, med tem, ko pili, ki se nad njimi sedajnost čudi, že več tavžent lét v Nilovo dolino gledajo, kjer so si po padcu lastnih vladarjev Perziani, Gregi, Rimljani, Saraceni in Mameluki v gospodarstvu nasledovali, dokler ni mož, ki se je Evropa pred njim stresla, moč poslednjih v kervavim boji pahnil, Mehmed Alitovi vladii pot pokazati, kako se ima proti oslabljenimu sultanu uterditi.

Za zdaj moram končati, ker se bo pismo urno v Asuan poslalo, da svojo pot pojde. Jest pa se moram perpraviti še en čas po Nilu peljati se, in potem skoz veliko pušavo v Hartum priti. 200 ur je še do tje. Jest in Trabant sva per 42. stopnji R. zdrava; dva mojih tovaršev pa oči, in eniga ušesa bolé. Iz Hartuma bom spet pisal, ako bo Bog dal.

Ogled po Slovenskim.

Leše. Naši srenjski možjé so se nam zastran lova (jage) dobro obnesli. So bližnji lovci in tudi nekaj domačih kmetov, ki nar raji ob nedeljah in svetih praznikih na lov hodijo. Zlo jih je mikalo, v pest dobiti tudi naše lovstvo (jago) perpravno ležeče; že smo se bali lovskih hrupov ob svetih dnevih; pa kaj storé naši možjé? Na pustno nedeljo stopijo v zbor in sklenejo: „Mi damo jago, to da proti temu, da se ob nedeljah in zapovedanih praznikih jagati ne smé.“ Eden se je sicer nekaj kercil rekoč: „Ja, pa nam bo tako jaga manj vergla, ko lani.“ Na to se župan oglasi in pravi: „Že vém moža, ki da goldinar več, če je treba.“ Za letas tedej smemo zastran lovskih zmotnjáv ob nedeljah brez skerbi biti, ne bo nas bégalo v službi božji pokanje v bližnih dobravah, in ne bo nas žalilo divje lovsko rjojenje po tratah in pivnicah. — Nar ljubši nam je pač nedelja, če je tiha, če je cerkev polna, pivnice prazne. Takim možem, ki po svoji moči branijo Gospodov dan skruniti, hvalo in žegen božji na sto lét!*)

K.
* Z veseljem naznanimo, da so prečast. gosp. Pikel, Breški fajmošter, zvoljeni korar v Šent-Andreju. Tudi se sliši, da pride izverstni pisavec g. F. Kosar za konzistorialniga tajnika in Nj. milosti domačiga kaplana v Šent-Andrej.

* Častiti gospod Martin Skubic, fajmošter v Adleščah, je izvoljen fajmošter v Semiču.

Razgled po keršanskim svetu.

Iz Kajra se je 20. svečana naznanilo, da je prečastiti gospod Dr. Ignaci Knoblecher, apostolski namestnik za srednjo Afriko, s šesterimi tovarši vred 27. grudna 1851 popolnoma zdrav v Hartum peršel. Od Kaira do Hartuma so dva mesca in devet dni vseskozi srečno popotvali. Gospod Dr. Reitz, avstrianski oskerbnik, je njih prihod s tem pozdravil, da je ukazal cesarsko bandero razviti, in jih je slovesno v katoliško misionišnico spremil. Naslednji večer je Dr. Reitz misionu v čast v oskerbnijskim poslopju gostje napravil, in per ti priliki je bil proti Beli-reki umetaven ogenj zažgan v znamenje, da ima kmalo zasvetiti luč vere prebivavcem tistih krajev.

„Pražske Noviny“ pišejo: Duhovstvo po deželi je ukaz dobilo, ljudstvu v cerkvi oznaniti, da je odhimal prepovedano, otroke, zlasti šolske na godbiša, plesiša in v pivnice seboj jemati, ali jim celo perpustiti same v pivnice hoditi. — Ta zapoved je tudi per nas potrebna. So pijanski očetje po kmetih, ki otroka v vmazane pivnice seboj jemljó, da le zamore hoditi, in ga tako dolgo nalivajo, dokler kej vanj more, in kar je še nar hujši — ne le z vinom, ampak z žganjem. Kteri otroci so v otročnosti z žganjem zamorjeni, so potloj tako butasti, da se jih noben nauk ne prime. Tudi na svatovšinah starši otrokam preveč piti dajo.

*) Sramota in zasluženo strahovanje pa divjakam, ki v pohujšanju ljudstva in svojo pogubo dan gospodov s takim hrupam skrunijo — če so tudi v gospóskih suknjah!

Vred.